

Ἐσιγήταμεν, χωρὶς νὰ τὸ θέλωμεν, φο-
βούμενοι μὴ τοὺς ἔξυπνήσωμεν. Ἡσαν δὲ
ὅλα ταῦτα, αὐτοκράτορες, βαρῶνοι, δοῦκες,
χόμπτες καὶ εὐγενεῖς. Εἰς μόνον ἐργάτης
ἐκράτει μεταξὺ τῶν κυηκῶν του τὴν πα-
νοπλίαν ἔνος τῶν ἵπποτῶν τούτων καὶ τὴν
ἐκκαθάριζε.

Εἰσῆλθομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπου ὁ
κανδηλάπτης μᾶς ἔδειξε μίαν θαυματουρ-
γὸν Παναγίαν: Ἰδέτε, κύριοι, ίδέτε, μᾶς
λέγει μὲ φωνὴν βραγγώδη, εἶναι τὸ ἀγιώ-
τερον ἄγαλμα Παναγίας ἀφ' ὅλα τὰ ἐν Αὐ-
στρίᾳ ὑπάρχοντα. Ἡθέλησαν οἱ ἐπιστοι νὰ
τὸ συντριψωσι μὲ πυροβολισμοὺς, ἐκάστη
ὄμως σφαῖρα, φθάσασα ἐπὶ τοῦ ἄγαλματος,
μετεβλήθη εἰς ἥν ρόδον. Ἰδέτε πόσα ρόδα
φέρει ἐπ' αὐτοῦ!

Ολίγον ἀπωτέρω μᾶς ἔδειξαν πεντήκον-
τα χιλιάδας τουφέκια, ἃτινα ὁ αὐτοκράτωρ
ἔμελλε νὰ παραδῷτη ἀντὶ χρημάτων εἰς
τὸν Σουλτάνον. Ότε τὸ ἡκούσαμεν, μᾶς ἔ-
ξεπλήξε κάπως. Λί πεντήκοντα όμως χιλιά-
δες μολυβδοβόλων ἃτινα, ὑπὸ θάρρους κα-
τειλημένοι, παρετηρήσαμεν, ἵσαν πλησίον
διαφόρων χωρητικοτήτων τηλεβόλων ἐντὸς
τῶν αὐλῶν ἐστοιχηγμένα.

Προχισε κατόπιν ἀτελεύτητον διὰ μέσου
τῶν ἐργοστασίων καὶ ἀπὸ αἰθουστῆς εἰς αἴ-
θουσταν ταξιδίον. Παντοῦ ἡ αὐτὴ πυριφλε-
γῆς καὶ τὸν ὅλεθρον δίζουσα ἀτμοσφαῖρα,
παντοῦ δὲ αὐτὸς τῶν τροχῶν κρότος, καὶ ἄλ-
λων ἀξόνων κλαγγή. Ἐργάται πιευστιῶντες
μετέφερον ἀκαταπαύστως τειμάχια μολύ-
βδου, πέντε ποδῶν μήκους, δωδεκάδες δὲ
ἄλλων ἐργατῶν τὰ ἔρριπτον ἔνδον μηχανῶν,
πρὸς ὑφαντήρια ὄμοιών. ἐκεῖ μετετρέποντο
εἰς μικρὰ τυμπάτα ἐνὸς ωόνον δακτύλου
μήκος ἔχοντα. Τὰ ἐλάμβανον ἀκολούθως
ἐκεῖθεν καὶ τὰ ἔρριπτον ἐντὸς δωδεκάδος
νέων μηχανῶν. Ἡκούετο ἐπὶ τέλους ἔηρὸς
ἥχος· ἡ σφαῖρα ἦτο καθ' ὅλα τελειωμένη.
Ἐντὸς ἄλλης αἰθουσῆς, εἰς τὸ πλευρὸν αὐ-
τῆς κειμένης, τὰς μετέτρεπον εἰς φυσέκια,
ὅπως τὰς φυτεύσωσι μίαν προσεγγῆ, κατὰ
τὸ μαλλον ἡ ἡττον, ἡμέραν, τίς οἶδε κατὰ
τῆς κεφαλῆς ποίου δυστυχοῦς. Ἔβλεπον τὴν

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΓΔ. Γ').

σφαῖραν βαθυτὸν τελειουμένην καὶ δὲν ἐ-
δυνάμην νὰ κρατήσω τὴν συγκίνησίν μου,
συλλογιζόμενος πολα ἀριστεράν τὴν
περιέμενε.

Τοιούτου εἰδους ἐργασίας, πλὴν ἐντὸς κύ-
κλου πολὺ μεγαλητέρου, ἐνηργοῦντο ὅλιγον
ἀπιωτέρῳ, πρὸς κατασκευὴν σφαιρῶν τηλε-
βόλων. Κατηρώμην τὰ ὑπὸ τοὺς πόδας μου
εὑρισκόμενα. Μακρύτερον δ' ἀκόμη, ἔχυνον
τηλεβόλα, τὰ διευθέτουν κατόπιν, τὰ ἔχα-
ράκωνον.... Καὶ διηρχόμην, συλλογιζόμενος
ὅτι ἡ ἀνθρωπότης, εἰς δύο μέρη διηρεῖτο·
φονεύοντων καὶ φονευομένων.... Τῶν θλιβε-
ρῶν τούτων λογισμῶν μὲν ἔξηγαγε μετ' οὐ
πολὺ δὲ σύντροφός μου.

— Ἐδῶ ἴδε! ἀνέκραξεν· ἴδον τὸ θαύμα
τῶν θαυμάτων!

Καὶ ἤνοιξε μίαν θύραν, θέσμα δὲ ἐπιβλη-
τικὸν παρέστη ἀπέναντι ἡμῶν. Ἡτο αἴθου-
σα ὅπως τὰς λοιπὰς ὅλας, αἴθουσα δύοις
τὴν ὅποιαν ὄλοκληρον ἐπλήρου μία μόνη
ἀτμομηγάνη. Διὰ μέσου λωρίων τὰ τείχη
διαπερώντων, μηχανὴ ἀπειρος μετέδιδε τὴν
δύναμιν εἰς τὰς ἐν ταῖς παρακαιρέναις αἰ-
θουσαῖς μηχανάς. Ἀπὸ τοῦ μεγαλητέρου
μέχρι τοῦ μικροτέρου κατεστρεπτικοῦ ἐργα-
λείου, ὅλη ἐκ τῆς μηχανῆς ταύτης ἔξηργον-
το. Με εἶχε τόσον ζαλίσει ὁ κρύτος ὥστε,
ἢν ἡκουον σχεδὸν τὸν διαφόρους ἔξηγήσεις
δίδοντά μοι μηχανικόν· αἱ τελευταῖαι ὄμως
ἀκόλουθοι λέξεις αὐτοῦ μὲ εἶχον καθ' ὑπερ-
βολὴν ἐκπλήξει: Ἰδέτε, κύριοι, μᾶς λέγει,
ὅλος δὲ ἀπειρος αὗτος μηχανισμὸς ἐκ τῆς
μικρᾶς ταύτης καρφίδος ἔξαρταται. Τίς νὰ
τὸ πιστεύῃ; Ἀφαιρέσατε ἐντοσούτῳ τὴν
καρφίδα ἡ θραύσατε τὴν, καὶ ὅλα θὰ στα-
ματήσωσι.

Ἐξῆλθομεν. Κόδων ὑπερμεγέθης δινωθεὶς
ἡμῶν ὑψούμενος καὶ κωφαίνων τὰ ὄτα ἀ-
ληθῶς, μᾶς ἀνήγγελλεν ὅτι ἡτο μεσημβρία·
ἥρχισαν ἀμέσως αἱ θύραι νὰ ἐμῶσιν ἀπειρί-
αν ἐργατῶν. Ἐπειδὴ ἔβλεπον ποικίλων
χρωμάτων καὶ σχημάτων στολὰς, ἡρώτησα
τὸν διηργὸν μας, ἀν ἡσαν στρατιωτικοὶ ὅλοι.

— Ἐπάνω κάτω, μοι ἀπήντησε.

— Καὶ πόσους ἐργάτας ἔχετε;

— "Οταν θηναι ὅλοι παρόντες, δεκατέσσαρας ἔως δεκαπέντε χιλιάδας.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ).

B.

ΑΚΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΜΥΡΜΗΓΚΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ.

"Εκεῖνος ὅστις ἀπεκάλεσε τὰς ἀκρίδας δύδοντα τοῦ Φαραὼ πληγὴν, ήμάρτησεν ἕστις κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι δὲν προέταξε ταῦτην τῶν ἄλλων ἐπτά. Τίς ἀγνοεῖ ὅποιας ἀπείρου καταστροφῆς τὸ ἔντομον τοῦτο, τῆς δημιουργίας τοῦ ὅποιον ὁ σκοπὸς μένει μετὰ πολλῶν ἄλλων ἔτι ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς φύσεως τεθαυματένος, γίγνεται πολλάκις τῷ κόσμῳ παραίτιον; Ἡμεῖς οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἀνατολὴν, ἐν κύκλῳ συκρῆπτοι πολὺ εὐτυχῶς γιγνώσκομεν ἐξ ἴδιας πειρᾶς τί ὅλεθρος κρύπτεται ἐν αὐτῷ καὶ ὅμως φρικιῶντεν ἐπὶ ἀπλῇ εἰδήσει, ὅτι συμῆνος ἀκρίδων ἐπέπεσεν ἐν τῇ μιᾷ ἢ τῇ ἄλλῃ ἐπαρχίᾳ τοῦ ἐσωτερικοῦ. Ὑπάρχουσι λαοὶ πολλῷ ἡμῶν δυστυχέστεροι. Ὁλίγοι δὲν ἀνέγνωσαν μέχρι ποίου κύκλου ἐκτείνεται πολλάκις ἢ καταστροφὴ τὴν ὅπειλαν τὸ ἔντομον τοῦτο, ἐνσκηπτὸν ἐν Ἀφρικῇ, ἀφίνει ἀντὶ παντὸς ἵχνους τῆς διεβάσεως του. Ὁλίγοι ὅμως ἐπίστης γιγνώσκουσιν ἵστις πόσον ἐπεξετάθησαν καὶ εἰς πολλὰ ἥδη μέρη τῆς Ἀμερικῆς τῶν ἀκρίδων τὰ σμήνη καὶ ὅποιον ὅλεθρον κατενέγκουσι κατὰ τοῦ δυστυχοῦς γεωργοῦ. Λί οὐδίγαι ἀκόλουθοι συνοπτικαὶ πληροφορίαι, ἐκ τῶν Ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων συλλεχθεῖσαι, θέλουσι δόσει ἀμυδρὰν περὶ τούτου ἰδέαν τῷ ἀναγνώστῃ.

Αἱ ἐν Ἀμερικῇ (τῇ Μεσημβρινῇ) ἀκρίδες ἔχουσι τὸ αὐτὸ μέγεθος καὶ σγῆμα μὲ τὰς μεγαλητέρας ἐν Εὐρώπῃ. Πηδῶσιν ἐν γένει μετά τινος δυσκολίας, πλὴν ἵπτανται μετὰ μεγάλης ταχύτητος καὶ ῥώμης. Τρώγουσι μὲ ἀπίστευτον λακιμαργίαν· εἶναι τόσοῦτον ἀδηφάγα τὰ ἔντομα ταῦτα, ὥστε πολλάκις, ἐνῷ συζεύγγυνυνται, ἢ θήλεια καταβιβρῶσκει τοῦ ἄρρενος τὴν κεφαλήν. Χω-

ρὶς νὰ γνωρίζῃ τις πόθεν ἔρχονται, παρουσιάζονται αἴφνις εἰς σμήνη ἀναρρίθμητα, ἀφοῦ δ' ἐν βροχῇ διαστήματι μεταβάλλουν εἰς χέρσον γῆν τὴν εὐφοριωτέραν χώραν, ἀπέργονται. Ὁ Ἅγιος Λύγουστενος διηγεῖται ὅτι, ζῶντας αὐτοῦ, εἶχεν ἐνσκήψει ἐν Νευμπόλει τῆς Ἀφρικῆς πανώλη θερίσασα ὀκτακοσίας χιλιάδας ἀνθρώπων, προσθέτει δὲ, ὅτι μόνη αἰτία τῆς ἐνσκήψεως τῆς ἐπιδημίας ἐκείνης ἦν ἡ ἀκόλουθος μυριάδες ἀκρίδων εἶχον διέλθει τῆς χώρας ταῦτης, ὑπὸ δυνατοῦ δ' ἀνέμου αἴφνις παρασυρθεῖσαι, ἔπεσαν εἰς τὴν θάλασσαν. Τὰ κύματα ἐπεσώρευσαν μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ τῆς παραλίας τῶν ἀκρίδων τὰ πτώματα, ἢ δὲ σῆψις αὐτῶν ἐδηλητηρίασε τὴν ἀτμοσφραῖραν μὲ λοιμώδη μίασματα.

"Οταν αἱ ἀκρίδες παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Πλάταν ίδιως τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, ὅλας ὅλος ἔγειρεται κατ' αὐτῶν. Ἀνάπτουσι μεγάλα πυρά, ἀνοίγουσιν ὑπερμεγέθεις λάκκους ἐντὸς τῶν ὅποιων τὰ ἔντομα καταπίπτουν, πλὴν καὶ μὲ ταῦτα ἐν μέρει μόνον πειροίζεται τὸ κακόν. Οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν τὰς τρώγουν, ὅπως πράττουν οἱ λαοὶ τοῦ ἐνδοτέρου τῆς Ἀφρικῆς. Ἀποφεῦγον τὰ δασώδη μέρη τὸ ἔντομον τοῦτο, ἐπιζητεῖ τὰς πεδιάδας, ὅπου πολλαπλασιάζεται μὲ θαυμασίαν ταχύτητα. Καίτοι ὅμως τὰς πεδιάδας ἐπιζητοῦσαι, διαβαίνουσιν ἀνευ δυσκολίας πολλάκις τῶν ὅρεων τὰς κορυφάς. Οὕτως ὁ Souillac ἀναφέρει, ὅτι διερχόμενος κατὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1806 τὰ βουνά τῶν Κορδιλλιέρων, τὰ εὗρεν ὅλα ὑπὸ ἀκρίδων κεκαλυμμένα, ἐνῷ αἱ ἐπ' αὐτῶν χιόνες μόλις εἶχον ἀργίσει νὰ διαλύωνται.

Παντοῦ, καὶ ἐν Ἀφρικῇ καὶ ἐν Ἀμερικῇ, ὅπου τὸ ἔντομον τοῦτο ἐνσκήψῃ, παρεπορθήτη ὅτι ἀνὰ πᾶσαν ἔξαετίαν ἢ ἐπταετίαν παρουσιάζεται εἰς ἐτη καὶ τὸ αὐτὸ μέρος. Ἐγίστε — σπανίως μολαταῦτα, — ἐνσκηπτεῖ κατὰ δύο ἐπανειλημμένα ἐτη εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χώραν, ποτὲ ὅμως μετὰ τῆς αὐτῆς ἀφθονίας καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἐτος. Ὁ δὲ ὅλεθρος τὴν ὅποιον ἐπιφέρει καὶ ἡ ἀ-

νευ πτερῶν ἔτι ἀκρίς εἶναι ἐπίσης μέγας, δ-
πως αἱ ἀνεπτυγμέναι ἡδη καὶ πτερωταὶ
δμογενεῖς αὐτῶν. Εἶναι δὲ καὶ πολυάριθ-
μότεραι, αἱ ἀπτεροὶ ἐννυοῦμεν. Ἀδύνατον
νὰ φαντασθῇ τις τὰ ἀναρίθμητα συγκό-
τῶν τοιούτων, ὅταν εἰσβάλωσιν εἰς μίαν
χώραν. Ὅταν ἐν γραμμῇ, ἢ μᾶλλον στή-
λη ἀπείρῳ, ἀπλωθῶσιν ἐπὶ ἔποις καὶ δια-
λοῦ ἐδάφους, δροιάζουν μὲ ποταμὸν πρά-
τινον ῥέοντα ἐν μέσῳ τῆς ὁδοῦ. Ἐὰν, τα-
ξειδεύουσαι, ἀπαντήσωσι φύκα ἢ ἄλλο
μεγαλύτερον ῥεῦμα μδατος, τὸ διέρχονται
προσκολλώμεναι αἱ μὲν ἐπὶ τῶν δέ.
Πολ-
λαὶ ἐξ αὐτῶν τρώγωνται ὑπὸ τῶν ιγθύων
καὶ τῶν πτηνῶν· πλὴν τοῦτο ἀντικείσθητον
ἐλάττωσιν φέρει ἐπὶ τοῦ δικεφοῦ ἀριθμοῦ,
ἢ δ' ἀναρίθμητος στρατιὰ ἐξακολουθεῖ τὴν
πορείαν αὐτῆς, τῶν πτωμάτων τῶν πρώ-
των πεσόντων νεκρῶν χρησιμεύοντων ὃς
γέφυρα τῶν κατόπιν ἔρχομενον. Ὑπάρχου-
σι, λέγει ὁ *Martin de Moussy* (**) αὐτό-
πται μάρτυρες, ἰδόντες στρατιὰς τακτικὰς
κατὰ τὸν ἀνωτέρῳ τρόπον διελθοῦσας δι-
λόνιληρον τὸν μέγαν ποταμὸν Παράνα! Φαί-
νονται δὲ, ὃς ἐξ ἐνστίκτου κατ' εὐθείαν
γραμμὴν ἐπὶ τὰ πρόσω πάντοτε διθού-
μεναι, ὃς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τοῦ δυτικοῦ
πόδες τὸ ἀνατολικὸν μέρος, εἰς συγκό-
τοτε ταξειδεύουσαι. Ηροηγεῖται τακτικῶς
ἢ μεγαλητέροις ἐξ αὐτῶν, πτερωτὴ ἐνίστε,
ὧς ἀρχηγὸς, ἢ δὲ στρατιὰ ἐπεται ἐν τέξει
καὶ ἐν εἰδει στήλῃς, ὅπως ἢ τῶν μυρμήγ-
κων, ὑπακούουσα πάντοτε εἰς τὰς διατά-
γγὰς τὰς διοίας ὄλλαι, ἐν εἰδει ὑπαργυ-
ρῶν, παρὰ τὰ πλευρὰ βαδίζουσαι, τῇ δι-
δούσῃν. Ἀμα αἱ ἀπτεροὶ ἀναπτυγχῶσι τὸ
σφυρα ὅπωσεν, σχίζεται τὸ δέρμα τῆς ῥά-
γεως καὶ ἐξέρχονται τὰ πτερά. Φεύγουσι
τότε κατὰ μυριάδας, ἐπιπίπτουσαι παν-
τοῦ ὅπου ἴδουσι βλαστήσεως ἵγνος, ἢ δ' ἀτ-
μοσφαιρικ πολλάκις γίγνεται μελανὴ ἐκ
τῆς πληθύνος αὐτῶν. Ἔν γένει δὲ περιμέ-
νουν νὰ ἑτοιμασθῶσιν ὄλαι καὶ τότε ἀνα-
γροῦν ἴπτάμεναι.

Καίτοι καθ' ἀπασαν αὖτῶν τὴν ζωὴν τρώγουν μὲν παραδειγματικὴν ἀδηφαγίαν, προπάντων δμως ἄμα ἐφοδιασθῶσι μὲν πτερά, καταβροχθίζουν τετραπλάσιον ἢ πρότερον ποσόν. Μακρόθεν ἀκούεται δὲ κρότος τῶν σιαγῶνων των, τεμνουσῶν τὰ τραχύτερα τῶν φυτῶν μέρη τρώγουν δέ οὐ μόνον τοὺς κορμοὺς τῶν νεαρῶν δένδρων, ἀλλὰ πολλάκις καὶ τὸν φλοιὸν αὐτόν. Αἱ κόπροι των ὄυπακίνουσι τὴν γῆν μὲν εἰδός τε μαύρης καὶ δυσώδους βροχῆς. Δὲν προσθήλουσι δέ διλα ἀνεξαιρέτως τὰ φυτὰ, οὐδέποτε τὰς μελίας, απανίως δὲ τοὺς πέποντας. Ἐπιπλέοντας δὲ τοὺς λυσσώδεις κατὰ παντὸς φυτοῦ ἢ δένδρου, ἔρωμα περιέχοντος, κατὰ τῆς χουστομηλέας, τῆς δοιδεῖς, τῆς συκιᾶς, ἀκακίας κτλ. « Ὅτε κατὰ τὸ « 1858, λέγει δὲ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς « συγγραφεὺς, διετίθομεν τὰς ὅχθοντας τοῦ ἐν « Ἀμερικῆ ποταμοῦ Salado, συγκόητη ἀκρί- « δων εἶχον πρὸ διλίγου διέλθει τοῦ μέρους « ἐκείνου· οὐδὲ ἐν φύλλον εἶχεν ἀπομεί- « νει· ἐπὶ τῶν δένδρων, ἢ δὲ γῆ τοσοῦτον « εἶχε γυμνωθῆ τῆς χλόης, ὥστε ἐνδυμα- « ζέ τις ὅτι προηγήθη μεγάλη τις πυρ- « κατά. » Εἰσέρχονται τέλος πάντων καὶ εἰς τὰς αἰκίδας αὐτὰς, τρώγουν δέ τις πανία λινὰ εὑρώσαι πρόχειρα, καὶ αὐτὰς τὰς ἀχυροσκεπεῖς στέγας τῶν καλυπτῶν τῶν χωρικῶν. Αφοῦ δὲ καταστρέψωσι πᾶν τὸ ἐκ φυτοῦ προεργόμενον, ἀπέργονται.

Τοιχοί της πόλης είναι από μάρμαρο και λευκό γρανίτη, οι πύργοι διατηρούν την αρχαία μορφή τους, αλλά η σύγχρονη αρχιτεκτονική έχει αναδιπλωθεί σε μοντέρνα κτίσματα. Το ιερό της Αθηνάς, το Παναθηναϊκό Στάδιο, έχει αναστηθεί σε μεγάλη μακροπονηματική πορεία.

(*) Confédération Argentine.

ας, συγγάκις μεμικρυσμένας πολὺ ταῦ μέρους ὅπου μέλλουν, ἐπιπίπτοντες, νὰ ἐπιφέρωσι τὴν καταστροφήν. Οὗτος ἐν Μοντεβίδεῳ καὶ Βουένος "Λύρες, πολλαὶ τῶν φωλεῶν αὐτῶν εἶναι κεκρυμμέναι ὑπ' αὐτὰς τῆς πόλεως τὰς δόδοις καὶ ὑπὸ τὰς αὐλὰς καὶ τὰ θερέλια τῶν οἰκιῶν. Ἐξέρχονται τὴν νύχτα εἰς στήλας μακρὰς καὶ καταστρέφουν πᾶν ἄγθος ἢ φυτὸν, ὅπερ εὑρώσιν ἐν ταῖς αὐλαῖς καλλιεργούμενον, δρῶντες, καρυόφυλλα, πελαργόνια, κτλ. Εἰς μάτην οἱ δυστυχεῖς ἴδιοκτῆται θέτουσι τοὺς πόδας τῶν κινθωτίων, ἐν οἷς τὰ ἀνθη ἀναπτύσσονται, ἔνδον δογείων μὲν διδωρ, εἰς μύρμηγκες κατασκευάζουν γεφύρας διὰ μακρῶν ἀχύρων καὶ ἀνχειάνουσι. Καταστρέφουν οἱ ἴδιοκτῆται πολλάκις σωροὺς ὀλοκλήρους ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' οἱ μύρμηγκες ἀνοίγουν ἄλλας τρύπας ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ ἐπανέρχονται λυσσωδέστεροι. Ἐν δὲ τῇ ἔζοχῇ, καταστρέφουσι πολλάκις τὰς κεντρικὰς φωλεάς των, ἀνοίγοντες τάφρους πέριξ αὐτῶν, καὶ πληροῦντες ὕδατος αὐτάς. Διὰ τοῦ μέσου τούτου τοὺς πνίγουν.

Οἱ μύρμηγκες οὗτοι προσβάλλουσι προπάντων τὰ λεπτὰ φύτα, σπανίως δὲ τὰ μεγάλα δένδρα. Ὅταν δικιάς εἰσεβαίνουσιν εἰς κήπους διπωριφόρων δένδρων καὶ λαγανικῶν, — καὶ αὐτοὺς ἐπιδιώκουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πόλυ, — καταστροφὴ ἐντελής ἐπέρχεται. Οἱ μὲν, ἀναβαίνοντες ἐπὶ τῶν δένδρων κόπτουν τοὺς μισχοὺς τῶν φύλλων, ἐν εἴδει χιόνος καταπίπτοντας, οἱ δὲ, ὑπὸ τὸ δένδρον μένοντες, τοὺς ἀρπάζουν, ἀμα πέσουν, τοὺς κόπτουν εἰς τεμάχια μικρὰ καὶ τοὺς μεταφέρουν· εἰς τὴν κοινὴν κατοικίαν. Προγωροῦν ἐσπευσμένοις βήμασι κατὰ στήλας, ὑπὸ ἀρχηγῶν, διπλασιῶν τὸ μέγεθος, δόηγούμενοι. Φέρει ἔκαστος ἐν φύλλον, συγγάκις μεγαλήτερον αὐτοῦ, ὅταν δ' ἥναι καθ' ὑπερβολὴν βαρὺ, τὸν βοηθεῖ δεύτερος· οὕτω δὲ ἐπανερχόμενοι, δημιαίζουν μὲ πράσινον ποταμὸν ῥέοντα, διέτι τὸ μελανὸν τῶν μύρμηγκων χρῶμα χάνεται ὅλον ὑπὸ τὰ φύλλα. Παρὰ τὴς στήλης τὰ πλευρά, πηγαίνονται ἔτεροι,

ἐν εἰδοῖς ἐπιτηρητῶν, προσέχοντες ὅπως διατηρήται ἡ τάξις. Τὰ τυήματα ταῦτα τῶν φυτῶν φέρονται διὰ μυρίων διαφόρων δρόμων, πανταχόθεν τελυρόντων τὸν λευκῶνα, μέχρι τῆς κεντρικῆς μυρμηγκικῆς, ἀριστούργηματος τέχνης καὶ ὑπομονῆς, ὅπου δὲ κατοικήσια μυρμηγκῶν τοιούτων στεγάζονται. Ἡ μυρμηγκιά κατέχει ἐνστε πολλῶν τετραγωνικῶν μέτρων περιφέρειαν, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἔνδον τῆς γῆς ἐπίσης ἐσκαμμένων καὶ γειτνιαζουσῶν στοῖν, οὔτε, ἐννοεῖται, τῶν ὑπογείων δρόμων, ἐκατοστάντων μέτρων ἐκτάσεως πολλάκις. Ὅταν τις σκούπη τὸ μέγεθος τοῦ τακτητοῦ πάντα κατορθώσαντος ἐντόμου, εὑρίσκει οὐδὲν τὰ μεγαλοπρεπέστερα τῶν ἀνθρώπων ἔργα, καὶ ἐννοεῖ τί δύναται νὰ διαπράξῃ ἡ μεγάλη ἐκείνη καὶ παρὰ τοῖς ζώοις αὐτοῖς ἀρετὴ, τὸ φίλεργον τούτεστι.

Οσάκις οἱ θέλοντες νὰ καταστρέψωσι μύρμηγκιαν δὲν δύνανται νὰ τὴν πληρώσωσιν ὕδατος, εἰσάγοντας ἐν αὐτῇ θειούχον ἀτμόν· ἀλλ' οἱ μύρμηγκες γιγνόσκουν νὰ ἐπαγορεύωνται τὴν ἐκ τοῦ δηλητηριώδους ἀτμοῦ βλάβην, ἀνοίγοντες νέας στόὰς καὶ φράττοντες ἐκείνας δι' ὧν εἰσέρχεται τὸ θειούχον ἀέριον. Ἐν Βρασιλίᾳ, ὅπου οἱ μύρμηγκες εἶναι ἔτι καταστρεπτικῶτεροι· ἡ ἐν Πλάτῃ, πολλὰς ἔκαμψε πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῶν ἀποπείρας διὰ τοῦ καπνοῦ, διὰ τοῦ ἀρσενικοῦ, διὰ τοῦ θείου καὶ ἐπὶ τέλους δι' ὄχυντος διαθριωτικῆς ὕδραργύρου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο φάρμακον, εἰς κόνιν χυνόμενον ἐπὶ τῶν δόδων διὰ τῶν ὀποίων οἱ μύρμηγκες διέρχονται, τοὺς καθιστά μανιώδεις· τοσοῦτον, ὥστε πόλεμος τρομερὸς ἀρχεται· ἀμέσως μεταξύ των καὶ ἐν δλίγοις τῆς ὥρας λεπτοῖς τὸ ἔλαφος καλύπτεται ὑπὸ πτωμάτων. Όλος δικιάς ἐστιν λαμβάνει χώραν ἐκτὸς τῆς μύρμηγκικῆς· ἔκει δὲ ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ προσβαλλόμενοι· ἀποθνήσκουν, οὐδέποτε εἰσερχόμενοι ἐν τῇ φωλεῖ, ἵνα μὴ φέρωσι τὸ μίασμα ἐν αὐτῇ. Αμέσως δὲ ἀλλοι μύρμηγκες, ἐργάται ἀποκλειστικοὶ οὗτοι, φράττουν τὴν θύραν καὶ δι' ἄλλης ἐξόδου ἐ-

ζέργονται. Καταφεύγουσι δ' ἐν Παραγουάνῃ καὶ ἐν Βρατιλίᾳ καὶ εἰς ἄλλο τι εἴδος ἐρυθροῦ μύρμηγκος, ἀσπόνδου τῶν ἄλλων ἔχοροῦ, καὶ δι' αὐτοῦ τοὺς πολεμῶσιν. Ὄνυμάζεται ὁ ἐρυθροῦς οὗτος μύρμηγξ *Salamandra*, τρέφεται δ' ὡς ἐπὶ τῷ πολὺ ἐξ ἐντόμων καὶ ἴδιως ἐξ ἄλλων μυρμήγκων. Οἱ κοινοὶ μύρμηγκες ἀθροίζονται εἰς μυριάδας

πολλάκις, ὅπως πολεμήσωσι τοὺς ἐρυθροὺς, ὅταν δύμας ἴδωσι τούτους σχετικῶς πολυάριθμους, τοῖς ἐγκαταλίπουν τὸ πεδίον τῆς μάχης καὶ ἀποσύρονται εἰς μέρη μεμακρυσμένα. Διὰ τῶν ἐρυθρῶν τούτων μυρμήγκων οἱ ἴδιοκτῆται σώζονται πολλάκις τοὺς κήπους αὔταν.

Φ.

Η ΤΙΜΩΡΙΑ

(ἀπόσπασμα ποιήματος).

Πνοὴ λαίλαπος ἀγρία, πνοὴ δαίμονος βρυγχάται
καὶ τὴν ἕρικην καὶ τὸν τρόμον σπείρουσα περιπλανᾶται
πνέει ἀνεμος λυσσώδης ἀγνοεῖται δύμας πόθεν
ἐμμικνής καὶ στροβιλώδης συσπειροῦται πενταχόθιν.
Ἄστραπὴν σβεσθεῖσαν μόλις διαδέχετ' αἰσθητὴς ἄλλη
ἢ αἴθηρ διονεῖται ὅλος ὑπὸ τῶν βρυντῶν καὶ πάλλει,
πρὸ πολλοῦ δὲ ἀπεσθέσθη, πρὸ πολλοῦ ἐκρύθη ὅλος
τ' Οὐρανοῦ ὁ κυανόχρονος καὶ ἀστέρων γέμων θόλος,
ὡς τὴν δψιν ἀποτρέπων ἀπὸ ταραχῆν καὶ βίαν
ἢ εἰς πλήρη τῶν στοιχείων ἀρεσκόμενος εὐδίαν.

Μὲν ὅρθιτριχα τὴν κήρυγην ἵστατ' ἐξηγριωμένη
καὶ περιδεής ἡ φύσις, ὑπὸ τόσων πληστομένη
τόσων ἀλληλομαχούντων ἐτερογενῶν στοιχείων,
καὶ μὲν τὴν τοιούτην νομίσαι μετὰ τόσου βλέπων πόνου
ἄρμα της εἰς τοὺς ἀπείρους κύκλους τοῦ ἀπείρου χρόνου
πᾶς τις ἥθελε νομίσαι μετὰ τόσου βλέπων πόνου
ἐπωδύνως νὰ γαράσσῃ προαιώνιην πορείαν
λυσσοθόρακας δ' ἀντιμαχοῦντα τὰ στοιχεῖα μὲν μανίαν.
Ὕπὸ τῆς ὁρμῆς ἐκείνων, ὑπὸ τὴν βαρύν των πόδων
καταθραύονται καὶ σπαίρουν καὶ τὰ κρῖνα καὶ τὰ βόδα,
αἱ λεπταὶ ἀνθραῖς ὑπάρκεισι αἱ τὴν γῆν κατακοσμοῦσαι
πρὸ τοῦ ἐφημέρου τέλους φθίνουσαι, φυλλορροοῦσαι.
Οὕτω τῶν παθῶν ἡ λαίλαψ, ἡ παράφορας μανία
μυρασμοῦ ἐκγύνει σπέρμα, ἀναρπάζει δὲ ἐν βίᾳ
ὅτι ὑψηλὸν καὶ μέγα, ὅτι εὐγενές καὶ θεῖον
ἀπαρτίζει τῶν ἀνθρώπων τῆς φυλῆς τὸ μεγαλεῖον.
Ἐν ἀκατασχέτῳ δίνη ὅλως στροβιλίζομένη
ἢ δεινοπαθοῦσα φύσις, ῥιγηλή, ἐπτογμένη,